

Nr 1222

Av fru Kristensson m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 70, med förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen (1928: 370), m. m.

Enligt 46 § 3 mom. kommunalskattelagen medges gift kvinna, som haft inkomst av jordbruksfastighet eller rörelse, vari hon varit verksam i ej blott ringa omfattning, eller inkomst av eget arbete, förvärvsavdrag med 300 kr. Har hon barn under sexton år höjs avdraget, såvitt angår inkomst av jordbruksfastighet, till 1 000 kr. och, såvitt angår inkomst av rörelse eller eget arbete, med 25 % av hennes förvärvsinkomst, dock högst till 3 000 kr., bottenavdraget 300 kr. inräknat. Ensamstående barnförsörjare, man eller kvinna, med något av de tre angivna inkomstslagen, åtnjuter också sådant kvotavdrag. I det fall gift kvinna biträder mannen i dennes jordbruk eller rörelse är mannen berättigad till avdrag med 300 kr. eller, om hemmavarande barn under sexton år finns, med 1 000 kr.

Förvärvsavdraget är enligt vår uppfattning att i princip jämställa med avdrag för omkostnader i förvärvskälla. Normalt är nämligen endera maken liksom ensamstående förälder förhindrad att taga arbete utanför hemmet, om icke kostnadskrävande åtgärder för tillsyn av barnen vidtages. Syftet med avdraget i den form det länge haft är sålunda att hänsyn skall tagas till den minskade skatteförmåga som orsakas av de med förvärvsarbete förknippade barntillsynskostnaderna.

Förvärvsavdraget bidrager också till att förekomsten av barn inte skall behöva inverka på föräldrars valfrihet mellan förvärvsarbete och arbete i hemmet, samtidigt som det åstadkommer en bättre skatteavvägning mellan förvärvsarbetande med och utan barn.

För vår del vill vi som komplement till nu föreslagna regler i proposition nr 70 om schablonmässiga förvärvsavdrag förorda införandet av rätt till avdrag för styrkta och nödiga barntillsynskostnader, dels för de fall där kvotavdrag, maximerade till 2 000 kr., nu föreslås, dels ock för gift kvinna med inkomst av jordbruksfastighet ävensom för gift man, vars hustru biträtt honom i driften av jordbruksfastighet eller rörelse. En avdragsrätt för faktiska omkostnader bör vara förbehållen sådana skattskyldiga som har barn under t. ex. tolv år och kan eventuellt maximeras till vissa belopp.

Det bör åligga den skattskyldige att för rätt till avdrag visa omfattningen av förvärvsarbetet, vad utbetalat belopp avsett (kontant lön, fritt vivre etc.), i vilka former tillsynen skett (i hemmet eller hos annan person eller insti-

tution) samt huruvida i utbetalat belopp även ingått ersättning för mat åt barn under tillsynstiden ävensom uppge namn och adress på den som fullgjort barntillsynen och uppburit ersättningen härför. Avdrag bör enligt vår mening kunna medges även för ersättning som utgått till skattskyldigs anhörig, dock inte till hemmavarande barn.

Införandet av avdragsrätt för faktiska barntillsynskostnader är enligt vår mening den enda möjligheten att på ett konsekvent sätt taga hänsyn till skatteförmågan hos föräldrar med sådana nödvändiga omkostnader, vilket enligt vår uppfattning bör vara förvärvsavdragets syfte. Detta syfte kan aldrig nås med schablonavdrag, därför att dessa då skulle behöva sättas så högt för att täcka in fallen med de stora tillsynskostnaderna och därmed automatiskt motverka syftet genom att orättvist ytterligare favorisera dem med låga eller inga tillsynskostnader. Att märka är även att ett avdrag för faktiska kostnader ger stimulans för föräldrar att verkligen åstadkomma en ordentlig tillsyn av sina barn, ett incitament som schablonavdraget inte ger, och vidare ges möjlighet att betala konkurrenskraftiga löner för fullgoda ersättare i eller utom hemmet.

Vi föreslår också att den av oss förordade utredningen måtte omfatta prövning av frågan om avdragsrätt för de omkostnader som uppkommer vid nödvändig tillsyn av sjuk eller åldrig nära anhörig. De problem av ekonomisk art som uppkommer vid tillsynen av dylika anhöriga är så likartade dem som uppkommer vid barntillsyn att det förefaller logiskt att utvidga förvärvsavdraget till dessa fall.

Med stöd av ovanstående hemställas,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa att Kungl. Maj:t måtte efter företagen utredning med beaktande av de i motionen anförda synpunkterna förelägga riksdagen förslag om komplettering av i proposition nr 70 föreslagna förvärvsavdrag, innebärande dels att föräldrar med minderåriga barn må kunna erhålla avdrag för styrkta nödiga kostnader för den av förvärvsarbetet föranledda barntillsynen, dels att personer som har vårdnaden om sjuk eller åldrig nära anhörig må äga avdragsrätt för nödiga tillsynskostnader.

Stockholm den 1 april 1970

Astrid Kristensson (m)

Carl Eric Hedin (m)

Leif Cassel (m)

C. G. Regnell (m)

Rolf Eliasson (m)

Karin Wetterström (m)

i Moholm